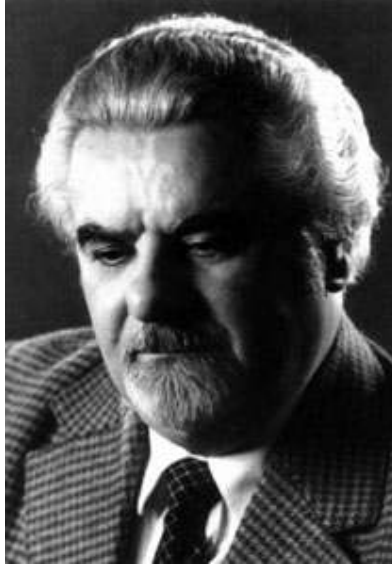

GYEREKDARABOK
Álom és játék Vántus István művészetében¹

Vántus István (info.bmc.hu)

Írásom témafelvetését egy rövidke Vántus-kompozíció alapján alakítottam ki. Az 1991-ben írott *Két kis zongoradarab* attacca játszandó tételeinek címe: *Álom, Játék*. Úgy érzem, hogy ez a gyermekeknek írt darab lehet annyira szimbolikus és egy meséhez méltó módon magán annyira túlmutató, hogy érdemes megvizsgálni a mű mellett a címek asszociációs körét is Vántus pályáján.

Álom

*Az álom ablak, melyen által
Lelkünk szeme jövőbe néz.²*

Először a „valóságos álmokkal” nézzünk szembe, amennyire ez lehetséges. Dokumentált Vántus erős intuíciója arra vonatkozóan, hogy apai ágon görög származásúnak tartotta magát – ennek kimutatása érdekében családfakutatást is

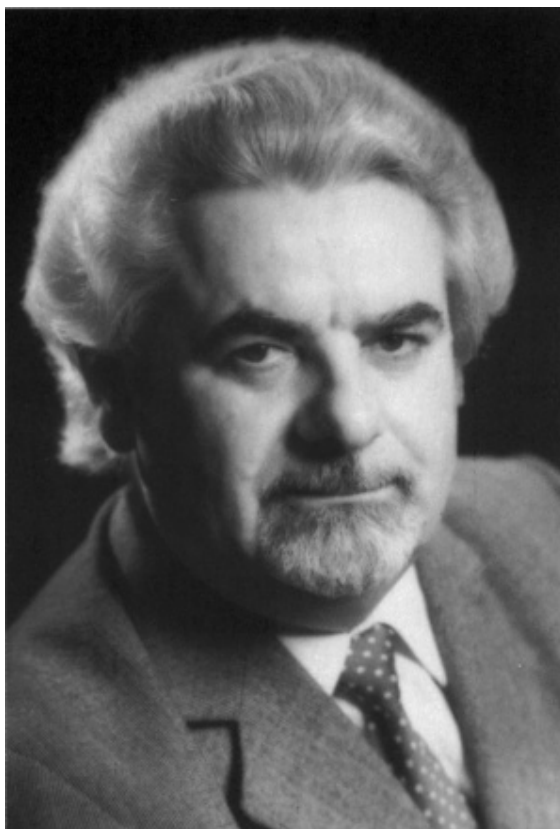
1. Az *Álom és játék Vántus István műveiben* címmel megjelent tanulmány átdolgozott, bővített változata. In Tandi Lajos (szerk.): *Szegedtől Szegedig Antológia* (Szeged: Bába Kiadó, 2012), 357–367.
2. Petőfi Sándor: *Jövendölés*

végzett, ami nem erősítette meg gyanúját, de nem is cáfolta azt. Úgy gondolta, hogy ősei a Vay család várát építeni Magyarországra hozott görög építőmesterek közül kerültek ki. Ennek az intuíciónak alapja két álom volt: az egyik egy archetipikus álom: a lezuhanás félelme – ám Vántus esetében ez a visszatérő álom mindig toronyra vonatkozott, a másik sajátos, egy valóságban nem ismert „ismerős” táj visszatérő álomhelyszíne volt, amit 1976-os görögországi utazása során a valóságban is fölismert.

Vántus „transzcendenciában élő embernek” tartotta magát, olyan valakinek, aki a látható valóság mögött mélyebb tartalmakat keres: összefüggéseket, iránymutatást, szépséget, ahogy első operájának *A három vándornak* örök vándorai.³ Ez az énkép, ez a fajta önismeret vezethette lépésről lépésre, amikor egy teljesen saját útvonalat tárt föl a zeneszerzésben. Sajátot és nagyon behatároltat, amelynek következetes követése érdekében sokféle szép zenei lehetőségről lemondott. Egyfajta aszkézis jellemző erre az alkotói magatartásra, a szigorúan megrajzolt kereteken belül alkotni, ott minél mélyebb belső összefüggéseket felfedezni, és ebben az elmélyültségben mélységben jutni el zeneszerzői és emberi magasságokig.

Talán megkockáztathatjuk a kijelentést, hogy a tökéletesnek érzett hangrendszere révén egyfajta emberi-zeneszerzői tökéletesség álma lebegett a szeme előtt, hiszen zenetörténet tanárként számtalan példát ismerhetett a szigorú korlátok között tartott, mégis századokra ható zeneszerzői életművekre. Gondoljunk csak például Domenico Scarlattira, aki hatalmas zeneszerzői eszköztárát – több opera és más nagyszabású mű megírása után – a csembalószonáta műfajára szűkítve használta, soha nem látott új dolgokat teremtve a műfajban. Ahogy Scarlatti, Vántus is elvonult a zenei központtól – esetünkben Budapeستől –, és bár nem egyetlen műfajban alkotott, legalább ilyen mérvű önkorlátozás volt, hogy teljes életművét saját szigorúan tartott hangrendszeri keretein belül alakította ki.

3. Az opera tervezett címe *Örök vándorlás* volt.

www.hungarian-composers.com

A Vántus-életműben egyetlen zenei részlet jár az álmok birodalmában, – az imént említett zongoradarabon kívül – az *Aranykoporsó* című opera III. felvonásában a II. jelenet kezdete. Ez az álom delejes, hiszen a főhős – Quintipor – a szerelméről, Titanilláról álmodik, aki nem lehet az övé. Félálomban megölelné őt, de a valóságban Sappho szobrát öleli – kegyetlen a kiábrándulás... A zenében szerelmük furcsán, „álomszerűen” eltorzított dallamai szólalnak meg, egy másfajta tudatállapot tükréként.

Játék

A játék a kutatás legjobb módja.⁴

Vántus István valódi „homo ludens” volt, aki tanári pályája utolsó napjaiig nagy élvezettel vetette bele magát a napi sakkjátszmákba a főiskolai közös térben.

4. Albert Einstein

Gyakran diákokkal is játszott, de legkedvesebb játszmaí a nehezebb ellenfelekkel, kollégákkal, barátokkal zajlottak.

Kétségtelen, hogy a sakk volt a meghatározó játék Vántus életében, de nem az egyetlen. A másik kedvelt területnek, a szavakkal való játékoknak csak kevés nyoma maradt ránk. Közülük nevezetes a *Harangszó* című gyászzene szerzői szövege, ahol a betűjáték Maros Rudolf nevének harangozására fut ki. Ebben a Weöres Sándor mintáját követő „betűjátékban”⁵ a magasan csengő lélekharang szavából a hangzók cserélgetésével lassan Maros Rudolf mély kondulású neve sejlik föl, majd „elvész a szélben”, és marad a puszta harangozás. Ez az érzelmekkel telített megoldás a távolról hangzó harangszó torzulásának akusztikai élményét ragadja meg.

giling-galang
giling-galang
miling-ralang.
maling-rulang.

maring-rudang
marong-rudong
maron.-rudon
maro.-rudo.

miling-ralang
maling-rulang
maring-rudang
marong-rudong

Marong-Rudong
Maron.-Rudon.
Maro. -Rudo.
Ma....-Ru....

maling-rulang
maring-rudang
marong-rudong
maron.-rudon

giling-galang

Vizsgáljuk meg most közelebbről, hogyan látta Vántus a sakktábla és a hangok viszonyát. Először is le kell szögezni, hogy nem egyetlen „megoldásról” van

5. Például *Variáció, Kockajáték* című versek az *Ének a határtalanról* című kötetben. (In Weöres Sándor, *Egybegyűjtött írások. III. kötet* [Budapest: Argentum Kiadó, 2003], 376., 390.); hasonló: *Csillagzene, Körséta, Harangkongás, Harangszó (!)* (uo. 225., 226., 500., 598.).

Megjegyzendő, hogy Weöres és Maros ifjú koruktól barátok voltak, az 1940-es évek elején Pécsen dolgoztak mindketten. Weöres Sándor fordításaira készült Maros *Cseremisiz népdalok* ciklusa. (Weöres Sándor, *Cseremisiz dalok*. Első megjelenés: *Nyugat* XXXIV, 1941).

szó, hiszen maga a szerző két sakktábla-kottát is megszerkesztett és bőrkötésbe foglalt – ezeken játszani is lehet, sőt láthatólag játszottak is rajtuk. Ami Vántus számára teljesen egyértelműen, biztosan adott volt, az néhány alap paraméterben összefoglalható. A játékosok felőli vízszintes sorban tiszta oktáv hangterjedelemnek kell lennie, a függőleges sorban tiszta kvint hangterjedelemnek; továbbá hogy ezt a tiszta kvintet a kis szekundokkal kell kitölteni – azaz egymás fölött az alapskála kromatikus transzpozíciói szerepelnek. Ami változhat, az épp az alapskála, a játékosok felől olvasható hangsor. Tiszta kvint és tiszta oktáv – a lehető legegységesebb kiindulópontok. Nyilvánvalóan akkor a legszebb a rendszer, ha az alaphangsor szimmetrikus. A magyaros, két bőszekundos, úgynevezett „cigányskála” érdekessége a részleges szimmetriája (kis szekundok szerint 2–1–3–1–1–3–1), amelyben az 1–3–1 négy hangot igénylő egysége megismétlődik, azaz például a sakktábla szerinti 8. kottasor 2–5 hangja megegyezik a 3-nak számozott kottasor 5–8. hangjával, ugyanígy a 7–2. 6–1. sorok esetében. A legfontosabb „kulcs” azonban, amire rátalált Vántus a cigányskálával való hosszas kísérletezés után, a teljesen szimmetrikus bhairav elnevezésű indiai hangsor volt (k2–b2–k2–n2–k2–b2–k2).⁶ A lelkesedés hangja süt át a bejegyzésen: „A végső kulcsok megtalálása 1985. szeptember 9-én éjjel 1–2 h között”.⁷

Az egyes figurák lépési lehetőségei természetesen behatárolt hangközvonzattal is járnak. A sakklépéseknél az induló és megérkező mező hangját kell megszólaltatni a hangszeren Vántus elképzelése szerint. Ami pedig különösen izgalmas, a támadás, a kiütés illetve a sakk és a matt – amikor ugyanazt a játékmezőt értelmezni kell mindkét játékos oldaláról, ami önmagában különböző hangközöket ad ki, például az e5 mezőn kis terc szólal meg ilyenkor, hiszen a világos oldaláról nézve *c*”, a sötét oldaláról *a*’ az olvasata.

6. Kárpáti János sokat forgatott és lapszéli jegyzetekkel is ellátott könyvében találkozott e hangsorral. Kárpáti János: *Kelet zenéje* (Budapest: Zeneműkiadó, 1981), 163.

7. A *Sakk-dossziéból*, amely Vántus István sakk és zene kapcsolatát kutató jegyzeteinek, táblázatainak gyűjteménye.

Álom és Játék (Két kis zongoradarab)

Az írásom címét és apropóját nyújtó gyermekdarabot, A *Két kis zongoradarabot*, egy volt tanítványa kérte Vántustól. Sinkovicz Katalin (később Veress Istvánné) Vántus legelső főiskolai osztályába járt, zongora szakos hallgatóként,⁸ és ma is szeretettel emlékszik szigorú, de következetes tanárára. 1990-körül a balassagyarmati zeneiskolában tanító zongoratanárnőnek egy nagyon tehetséges növendéke lett, ezért írt volt tanárának egy levelet, amelyben kért tőle egy versenyre való kis zongoradarabot. Vántus 1991. március 12-én még bizonytalanul válaszolt a felkérésre, de nem zárkózott el teljesen előle. Végül megérezte, hogy milyen jó lehetőség ez miniatúra írására, saját legfontosabb elveinek összefoglalására – különösen, hogy abban az időben a sakk és vele párhuzamosan a tükröződés bűvöletében élt.

Az 1991. szeptember 16-án elküldött mű kísérőlevelében a másik, inkább felületi célt is megfogalmazta – amely persze a megrendelőnek és az előadónak a legfontosabb volt: „sokat dolgoztam rajtuk, hogy viszonylag könnyen játszhatók és vonzóak legyenek”. A darabokat a felkérő betanításában 1992. február 22-én szombaton adta elő Krizsán Bernadett a Miskolcon megrendezett versenyen. Olyan jól sikerült a szereplés, hogy egy berlini előadás terve is felmerült – magyar zeneszerzőket bemutató koncert keretében –, de ez sajnos nem valósult meg. Sinkovicz Katalin később is több növendékének megtanította a rendelésére írt művet. A *Két kis zongoradarab* ősbemutatója mindazonáltal már korábban, 1992. január 21-én lezajlott Szegeden, Dombiné Kemény Erzsébet előadásában – a Magyar Kultúra Napjához kötődő koncert részeként, a Bálint Sándor Művelődési Házban.

8. Ami magának az intézménynek is első éve volt: 1966/1967-es tanévtől.

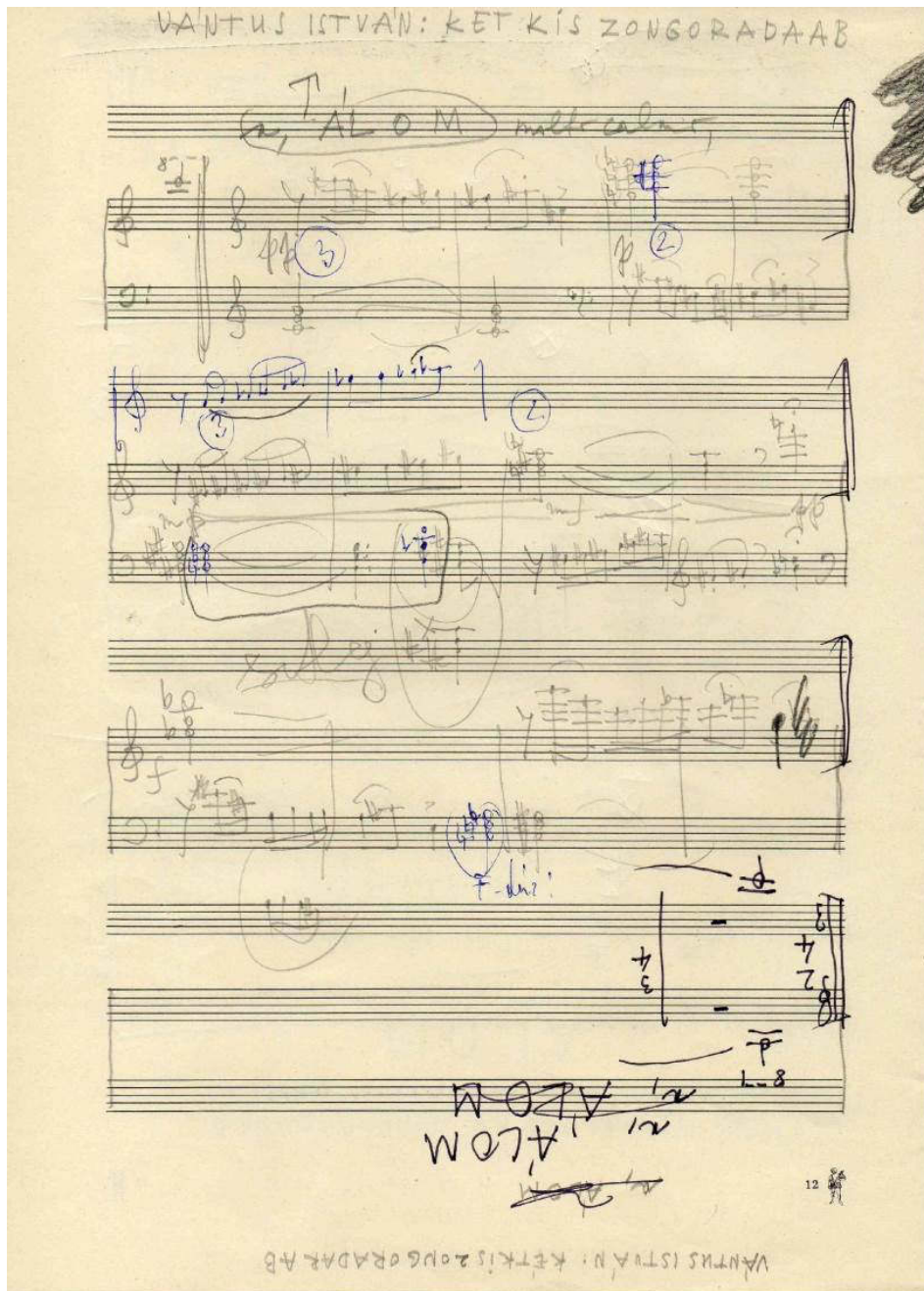
Kedves Kati
Négre itt küldöm a két kis darabot.
Ezen sokat dolgoztam rajta, ²quintesszencia
könnyen járható és onnantól kezdve.
Remélem megfelelnek.
Jó lenne, ha mindkét darab meg-
múlva mindkét kis kompozíciót - hiszen
a két "iz" darab egész. (Hozzástán
a versenyre miként gondolja: más kérdés.)
A "Álom" lehet egy picit unalmas, be-
des a 6.-13. ill. a 14.-17. ütemekben,
de a "Fűtök" - nem sem kell nagy motor-
kronól lenne.
Ha jól megfontolt, küldetére
egy kis felvétel, hogy véleményed
tudjék mondani. (A kasszétát természet-
esen visszaküldöm.)
Jó munkát!
Harcossal: Vántus István
Szeged, 1954. szept. 16-án.

1. faksimile – Vántus István kísérőlevele a Két kis zongoradarabhoz

Az *Álom* című tétel első letétjén az írás módja kapkodó és rendezetlen [2. faksimile], azért közlöm, mert érdekessége a sokatmondóan tükröződő címfelirat. A darab felépítése könnyen áttekinthető, közel azonos hosszúságú három részből áll (9 / 8 / 8 ütem), ezen belül kétféle anyagból van, egy álló, a hangzást előtérbe helyező mozzanatból és egy mozgalmassabb részből (betűkkel jelölve ab-ab-a). Mindkét anyag minden mozgása tükörben történik, a két kéz

homofon ritmikájával. A pianissimo kezdet *c* hangjai a zenei univerzum kiindulópontját is jelzik, az öt oktávnyira széthelyezett fekvés pedig behatárolja a Vántus-féle hangrendszer ötoktávós alaphangsorát. A darab ebből a tágfekvésből indul, és fokozatosan tölti ki hangokkal, mozgásokkal a teret illetve az adott sávot. Az előadásról ezt írja a levélben: „az *Álom* lehet egy picit rubatós a 6–13. illetve a 14–17. ütemekben, de a *Játék*nak sem kell nagyon motorikusnak lennie.”⁹

9. A 13. ütem minden bizonnyal hibásan szerepel, a második egység mintájára nyilvánvalóan 6–9. ütemnek kellene itt állnia (pusztán logikailag is: ha igaz lenne a 13, sokkal egyszerűbb lett volna 6–17. ütemet írni).

2. faksimile – az Álom című tétel első, vázlatos leírása

A *Játék* című második tétel attacca követi az elsőt – „hiszen a kettő így kerek egész”.¹⁰ Kézirata az előző kottalap hátoldalán olvasható – miután fejfelé fordítottuk a lapot. A 24 ütemes darabot kétszer 12 ütemre tagolják a vántusi hangrendszer sávjai, ami furcsa módon a hallható zenei forma felépítésével nem

10. Sinkovitz Katalinnak írott levélből.

egyezik meg: hiszen az egyértelműen 3x8 ütemre tagolódik. A textúrának egyik állandóan jelenlévő eleme a szűkfekvésű álló hármashangzat, a másik pedig a vele szemben mozgó szólam, amely kétféle lehet, vagy hármashangzat-bontásos körben forgó anyag, vagy skálázó. Ezekből az elemekből alakulnak az ütempáros egységek, amelyek szólamcsere révén négy ütemessé válnak, illetve a kétféle típus révén nyolc ütemessé. A második és harmadik egység az elsőnek variációja. A nyolcadik ütemek végén határozott cezúra van – az első megálláson még korona is található –, itt megtorpan a vidám mozgalmasság.

Az egész művet meghatározza a tükörjáték. A körben forgó hármashangzat-bontásos motívum iránya nem változik meg, de a skálafigurációké igen. Kétütemenként van szólamcsere a sáv különböző pontjaira elhelyezett álló hármashangzatokkal. A harmóniák egymásutánja a kvintkör mindkét irányát bejárja nagy vonalakban. A C-dúr hármashangzattal Gesz-dúr akkordbontás szól együtt, a G-dúrral Desz-dúr-szerű skála, és így tovább: általában a tritonus távolságra lévő anyagok, azaz egymás poláris párjai tartoznak így össze.

A skálafigurációk valójában nem pontosan dúr vagy mixolíd sorok – oktáv terjedelmén túl megváltozik a színezetük –, hanem Vántus hangrendszer-táblázatának diatonikus hangsorai: azaz a II. fokozat egy-egy skálatöredéke alapmotívummá válik. A „játék” menete a következő: a III. (legkomplexebb fokozatban induló zenei anyag – a skálák révén – minden nyolcadik ütem kitisztuló végére egyre nagyobb fokú kisimulással fokozatosan átmegy a II. fokozatba.

A tételt meghatározza a tükörjáték: a szólamcserek mellett a skálafigurációk irányának változásai is ezt az érzetet erősítik. A skálafigurációkban a II. fokozat egy-egy skálatöredéke alapmotívummá válik; a Vántus-féle diatónia szerint olyan mixolíd vagy dúr sorok ezek, amelyeknek oktáv terjedelmén túl megváltozik a színezetük. A sáv különböző pontjaira elhelyezett álló harmóniák egymásutánja a kvintkör mindkét irányát bejárja nagy vonalakban. A C-dúr hármashangzattal Gesz-dúr akkordbontás szól együtt, a G-dúrral Desz-dúr-szerű

skála, és így tovább: általában a tritonus távolságra lévő anyagok, azaz egymás poláris párjai tartoznak így össze.

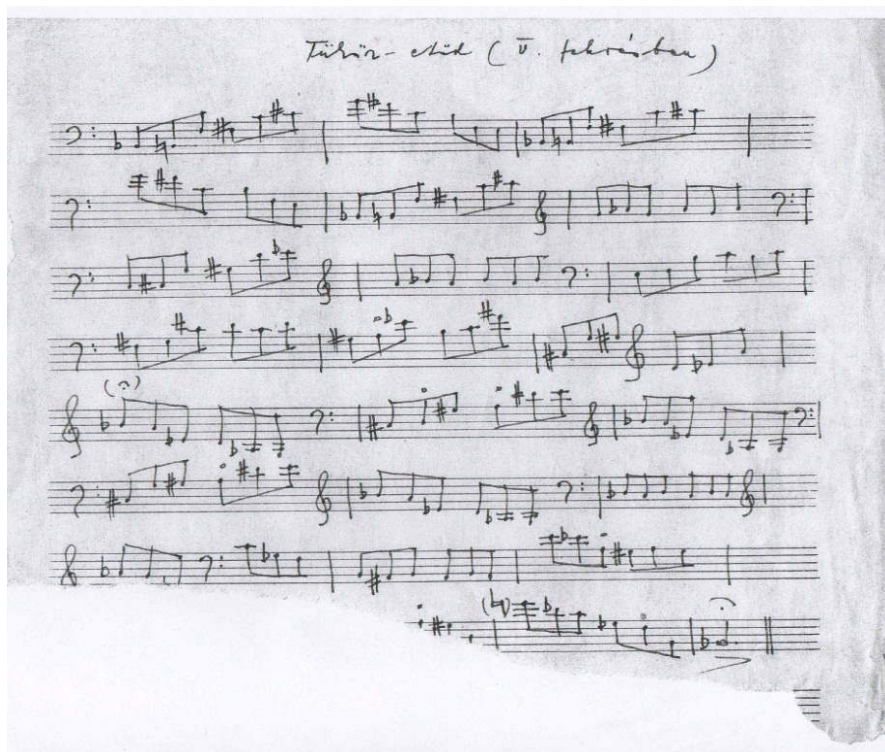
A „játék” menete a következő: a III. fokozatban induló zenei anyag a skálák révén fokozatosan átmegy a II. fokozatba, minden nyolcadik ütem kitisztuló végére, egyre nagyobb fokú kisimulással. A 3–4. ütemben a skála a II. fokozat 5. sorában van, az 5–6. ütemre a teljes anyag II. fokozat 4. sorba kerül – a koronás záróakkord, azonban „disszonanciát” teremt, megadva a továbblépés lehetőségét. A második nyolc ütem zárásánál abba a II. fokozatbeli 2. sorba zárul a zene, amelyben már az előző két ütem skálája is járt, ám a lezárás nem teljes, itt nincs koronás akkord. A mű végén pedig már négy ütemen keresztül a teljes zenei anyag II. fokozat 1. sorában van, a végén öt oktávig nyíló koronás C-dúr akkorddal.

A *Játék* című tétel kiegészítője és ellentéte az *Álom*nak. Míg ott tágfekvésből befelé építkezik a zene, itt a hangtartomány meghódításának iránya ellentétes, szűkfekvésből tágul ki a végpontig a sáv tartománya. Először két ütemen keresztül két egymás mellé rakott szűkfekvésű hármashangzat terét járja be a zene, utána hasonlóképpen egy következő kivágatét, és lassan terjeszkedik tovább. A legtágabb felrakás jellemzően az utolsó C-dúr akkordban hallható, amely az *Álom* kezdetének öt oktávját fogja át.

Tükörjáték

A tükörmozgások felé vonzódás természetese módon következett a sakkzenéről való gondolkodásból. Ebben a szellemben bővült a gyerekdarabok sora egy gordonkaduóval is Vántus utolsó alkotókorszakában. Gárdián Gábor szegedi csellótanár kérte meg őt, hogy készülő gordonkaiskolájába írjon darabot. Vántus először egy etűdöt tervezett *Tükör-etűd* címmel [3. faksimile], végül egy duót írt *Tükörkánon* címmel [4. faksimile]. A kánon kéziratának hátlapján egy

címtelen, 5/4-es vázlat található, amelyben harmadik – és talán végsőnek szánt megoldásként – a *Tükör-etűd* anyagát akarja összeegyeztetni a kánonszerkezettel. Egyik darab leírása sem végleges tisztázat, de egyértelmű, hogy a *Tükörkánon* lényegében készen van, már csak egy tisztázati leírás hiányzott volna. Vántus halála után felesége adta át a duót Gárdiánnak – természetesen a félig eltépett kottájú etűd nem is került átadásra –, így csak a *Tükörkánon* kerülhetett be a gordonkaiskolába.¹¹

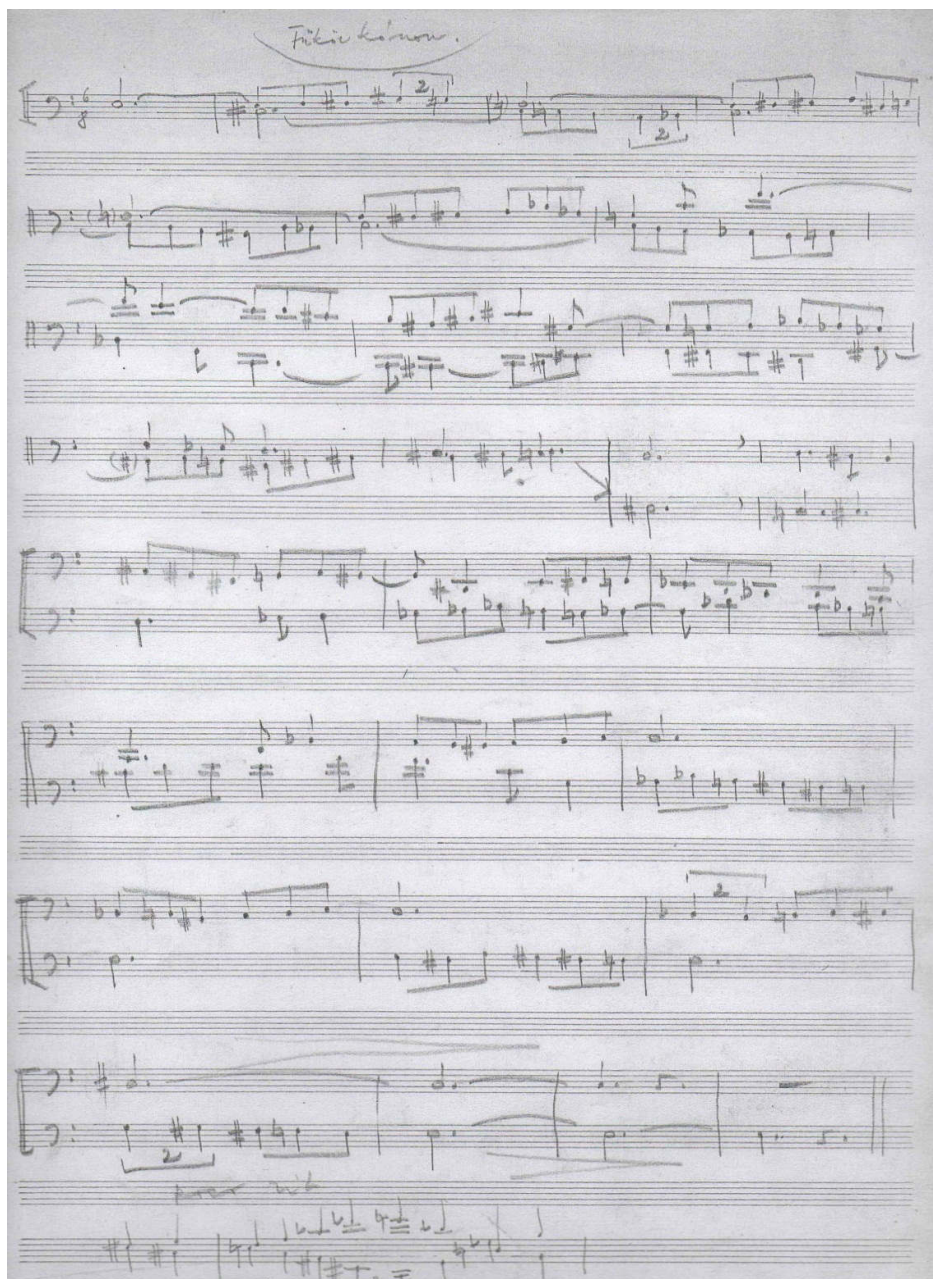
3. faksimile – Tükör-etűd, csellódarab töredéke

Mint a 3. faksimilén látható, a 13. ütemtől rákfordításban folytatódik az önmagában többszöri ismétlődést tartalmazó dallamvonal. A koncepció egyértelmű, azonban nem elég következetes a megoldása, valószínűleg ezért is vetette el ezt a darabot Vántus. A *Tükörkánon* lesz az a mű, amely a *Tükör-etűd*ben felvetett ötletet pontosan kifejti. A két szólam kis terc távolságban induló tükörkánonban van szerkesztve, amelynek szólamai a darab közepén „visszafordulnak”, tehát rákfordításban vannak. Most a fordulást másképp oldja

11. Gárdián Gábor – Borgulya András, *Gordonkaiskola I.* (Budapest: Honffy Kiadó, 1992).

meg Vántus, mint az előbbi darabban: a 13. ütem két hosszú hangja kiesik a szabályszerűségből, itt a megállás, a nyitás érzete a fontosabb. Az ütemszám azzal is növekszik, hogy a kánon végén pluszütemek ékelődnek be a megnyugtató zárás kedvéért [4. faksimile]. A játékosok számára külön érdekesség lehet, hogy a második részben a szólamok a szerkesztés természetéből adódóan felcserélődnek, azaz aki eddig a felső szólamot játszotta, most mélyebbre kerül.

A *Tükör-etűd* változat csak kis szekund és tritonus hangközökből áll, azaz 1:6 modellskálát használ, amelynek mértékhangköze nem a Vántus hangrendszerének alapját képező tiszta kvart, hanem a tiszta kvint, tehát ez a modellskála idegen a végtelen pentaton alaphangsortól. Ezért sok az ún. „sávváltás” a darabban – egy teljes ütemnyi anyag csak a szekundingás helyeken fér bele egy sávba –, valószínűleg ezzel sem lehetett elégedett Vántus. A *Tükörkánon*ban viszont a vántusi hangrendszer szempontjából feltűnő, hogy 4. sávban kezdődik és végződik a darab, valamint ott van a cezúrája is – mintha valamiféle tonikai hangnemben járnánk. A másik kitüntetett sáv a 3. amely a legtöbbször váltja a 4-et.

4. faksimile – Tükörkánon csellóduó

Vántus István álmodozó és játékban örömmel elmerülő énje villan fel ezekben a kedves művekben, egy sok év után is felelősséget érző tanár, egy „transzcendenciában élő” zeneszerző hangja. A *Két kis zongoradarab* és a *Tükörkánon* finom hangulatával egy szép, mesebeli, mégis rendezett világ kapuját tárja ki a rajta betekintő gyermeknek és felnőttnek egyaránt.

A szerzőről

Újváriné dr. Illés Mária a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karának főiskolai docense

--

--

[ILLÉS MÁRIA: „TISZTA HANGOK”. VÁNTUS ISTVÁN ÉLETE ÉS MŰVE. RÉSZLET A IV. FEJEZETBŐL: "AZ ELGÖRBÜLT ZENEI TÉR" KORSZAKA \(1985-1992\) \(SZTE GYJF KIADÓ\) \(PDF\) \(PARLANDO 2016/1.\)](#)

DR. ILLÉS MÁRIA PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉKE

Lexikoncikk

Sadie, Stanley (ed.): *The New Grove Dictionary of Music and Musicians, second edition*. Macmillian Press Limited 2001. London
Huszár Lajos

Tanulmány (tanulmánykötet, antológia)

Szegedtől Szegedig Antológia [szerk.: Simai Mihály (2004-ig), Veszelka Attila (2004–2006), Kiss Ernő (2007), Tandi Lajos (2008-):.] Bába és Társai Kft., Szeged

A költészet Huszár Lajos műveiben. 2002.

„Ki zene vagy, miért bús a zene néked?” – Vaszy nőikarok. 2003. 319–322.

***Inventio poetica* – Vántus István három kórusművéről.** 2004. 277–282.

Hommage a Vántus. 2005. 270–276.

***Visszaverődések* – egy zenekari requiem.** 2006. 354–357.

***Harangszó* Maros Rudolfért – Vántus István gyászenéje.** 2007. 325–333.

***Ecloga*. Vántus István „fehér vára” – a reneszánsz évében.** 2008. 344–353.

***Fragmenta Bathoriana* – Töredékek Vántustól, Vántusról.** 2009. 467–478.

Vántus István: *Aranykoporsó*. 2010. 450–462.

Liszt Ferenc *Krisztus* oratóriuma. 2011. 350–363.

Álom és játék Vántus István műveiben 2012. 357–367.

Vántustól Vántusról. (Szerk.: Kiss Ernő): Bába Kiadó 2007. Szeged, 322–338

A „Tiszta hangok titka” dosszié. [a 2005. nov. 22-i előadás szerkesztett változata]

Mozart – Liszt – Bartók. Tanulmánykötet. (Szerk.: Dombi Józsefné, Maczelka Noémi) SZTE JGYTFK Ének-zene Tanszék 2007. Szeged, 18-26.

Liszt: *Christus* – Egy „oratorio latino” a XIX. században. [2006. okt. 9-i előadás szerk. vált.]

80 év a zenei nevelés szolgálatában. *Tanulmánykötet.* (Szerk.: Dombi Józsefné) SZTE JGYPK Ének-zene Tanszék, Szeged, 2009. 60–68.

„Tiszta hangok” – Vántus István saját hangrendszerére támaszkodó műelemzéseinek vizsgálata. [2008. okt. 9-i előadás szerk. vált.]

Nemzetiségi, nemzeti, európai identitás. Konferencia kiadvány. (Szerk.: Szirmai Éva, Újvári Edit) SZTE JGYPK Felnőttképzési Intézet, ISBN 978-963-482-962-1 Szeged, 2009. 355–365

Európaiság és nemzeti jelleg a XIX. századi magyaros zenében – Brahms, Erkel, Mosonyi, Liszt [2008. november 12-i előadás szerkesztett változata]

„Érzékek és vallás.” (Szerk.: Barna Gábor) *Bibliotheca Religionis Popularis Szegediensis* 22. Néprajzi és Kulturális Antropológiai Tanszék, Szeged, 2009. 101–112.

A hit zenei szimbólumai Liszt: *Christus* és Brahms: *Német requiem* című művében. [2006. október. 6-i előadás szerkesztett változata]

Évfordulós zeneszerzők. (Szerk.: Dombi Józsefné) SZTE JGYPK Ének-zene Tanszék, Szeged, 2010. 60–68

Henry Purcell hatása Vántus István művészetére. [a 2009. október. 13-i előadás szerkesztett változata]

Revive Szegedin! Liszt Ferenc és Szeged. (Szerk.: Tandi Lajos) Bába Kiadó, Szeged, 2011. 132–144.

Liszt Ferenc *Krisztus* oratóriuma. A World Liszt Day elé.

Az identitás szemiotikája. Tanulmányok. (Szerk.: Szirmai Éva, Újvári Edit) SZTE JGYPK, Szeged, 2011. 150–162.

A nemzeti identitás zenei jelrendszere a 19. századi magyaros zenében – Gondolatok a Liszt-bicentenárium évében

Külföldi folyóirat

Studia UBB Musica – zenetudományi folyóirat, Kolozsvár

Der goldene Sarg – Die Oper des „Debussys der Theißgegend“ im Spiegel ihres Tonsystems Vol.LVI (2011. december): 161–187.

http://www.studia.ubbcluj.ro/arhiva/cuprins_en.php?id_editie=676&serie=MUSICA&nr=2&an=2011)

Országos terjesztésű folyóirat

Magyar zene

Harangszó – A pentatónia Vántus István művészetében XLIX/2 (2011. május): 219–231

Muzsika

- „Ó szállj ide sólyom” – Vántus István Kortárszenei Napok 2008. 2009. január (52/1) 31.
- „Talizmán” – Vántus István Kortárszenei Napok 2009. 2010. február (53/2) 34.
- Visszaverődések* – Vántus István Kortárszenei Napok 2010. 2011. január (54/1) 32.
- Omnia tempus habent* – Vántus István Kortárszenei Napok 2011. 2012. január (55/1) 28–29.

Megyei illetve szegedi folyóiratok

Hangoló – a Szegedi Szimfonikus Zenekar hírlevele a hangverseny-évad ideje alatt 2003–2007. *Műsoroló* című állandó műsorismertető rovat

Szeged – Várostörténeti, kulturális és közéleti magazin

A „zene barátai” – Ötvenéves a Vaszy Viktor Kórus. 2008. június (20/6) 30-33.

A hely szelleme – Händel, Christian Bach és Haydn a XVIII. századi Londonban. (a 2009. április 22-i előadás átdolgozott, szerkesztett változata) 2010. április (22/2) 10-16)

A Szvit és holdudvara (Emlékidzés a 75 éve született Vántus Istvánról). 2010. június (22/6) 42–45.

Liszt és én (Körkérdés szegedi művészekhez) 2011. október (23/10) 45–47.

Szegedi Szép Szó – A Szegedi Írók Társaságának és a *Szeged* szerkesztőségének irodalmi melléklete

Liszt Ferenc *Krisztus* oratóriuma. A *World Liszt Day* elé. (Részlet a 2011-es Szegedtől Szegedig Antológiából) 2011. április (26) 3

Szegedi Szépirás – művészeti havilap

„Visszaverődések” Vántus István Kortárszenei Napok 2005. 2006. január (VI/1.) 6.

Ablakok korunk zenéjére. 2007. január (VII/1) 6.

Echo. Kritikai szemle, Pécs – Kulturális és művészeti lap

Monitoring – a PTE Művészeti Kar CD kiadványáról. 2006. március-április 35.

Internet

Szabadegyetem – *Szeged III. szemeszter*

Szegedi Tudományegyetem előadásorozata; SZTE József Attila Tanulmányi és Információs Központ, Konferenciaterem 2009. április 22.

A hely szelleme – Händel, Christian Bach és Haydn a XVIII. századi Londonban

<http://www.u-szeged.hu/oktatas/korabbi-szemeszterek/iii-szemeszter/hely-szelleme-handel?objectParentFolderId=9789>

Szerkesztés

A marionettól a jazzig. Konferencia kiadvány. A SZTE Zeneművészeti karon a XXX. Jubileumi OTDK-ra készült előadások. Szeged: SZTE ZMK, 2010. december

I. Szegedi Zeneelmélet-tanítási Konferencia. Zeneelmélet-tanítás a zeneművészeti felsőoktatásban. Konferencia kiadvány. Szeged: SZTE ZMK, 2012. január